Name & Signature of the Invigilator

....

....

SANSKRIT
PAPER-II
SEPT/13/07

ICR Answer Sheet No. : | | | | | |

Roll No. : | | | | | |

Roll Number in words : ....

Time : 1.15 Minutes] **No. of Printed Pages : 12** **[Maximum Marks : 100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of fifty (50) multiple choice type questions. All questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to candidate. In the first 5 minutes, candidate is requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (*i*) To have access to the question booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of five minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.
   (*iii*) After this verification is over, the test booklet number should be entered in the ICR answer sheet and the ICR Answer Sheet number should be entered on this test booklet.
4. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

   Correct method **A** Wrong method **A** OR **A**

5. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under Paper II only.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough work is to be done in the end of the booklet only.
8. You have to return the original ICR Answer Sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the examination hall. You are, however, allowed to carry duplicate copy of ICR sheet and test booklet on conclusion of the examination.
9. Use black ball point pen.
10. Use of any Calculators or log tables or any other electronic devices is prohibited.
11. There shall be no negative marking.
12. In case of any discrepancy in Gujarati and English version of questions the English version should be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલનંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા કુલ **પચાસ (૫૦)** પ્રશ્નો આપેલા છે. **બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.**
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં ઉમેદવારને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ ૫ મિનિટ દરમ્યાન, ઉમેદવારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું.
   (*i*) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પેજની ધાર પર આપેલ સીલ ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
   (*ii*) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પૃષ્ઠો/પ્રશ્નો ઓછા હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા કોઈ અન્ય ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ કારણે ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારવી નહીં. એને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમય પણ આપવામાં આવશે નહીં.
   (*iii*) આ ચકાસણી સમાપ્ત થયપછી, ટેસ્ટ પુસ્તિકા નંબર ICR જવાબ પત્રકમાં લખવો અને ICR જવાબ પત્રક નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર ઉત્તર વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. પસંદગીનો જવાબ માત્ર અંગ્રેજી કેપીટલ મૂળાક્ષર દ્વારા જ આપવો. પસંદ કરેલ અંગ્રેજી કેપીટલ અક્ષર આપેલ ખાનામાં સંપૂર્ણ રીતે સમાઈ જાય તે રીતે લખવો.

   સાચી રીત : **A** ખોટી રીત : **A** અથવા **A**

5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ ICR જવાબ પત્રકમાં પેપર–૨ લખેલ વિભાગમાં જ લખવા.
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાની અંતે આપેલ પાનું રફ કામ માટે છે.
8. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી ઓરીજીનલ ICR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજીયાત સોંપી દેવું અને કોઈપણ સંજોગોમાં પરીક્ષાખંડની બહાર જઈ શકશે નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર પ્રશ્નપુસ્તિકા તથા ICR જવાબવહીની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
9. માત્ર કાળી પેન/કાળી બોલ પેન વાપરવી.
10. કેલ્ક્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
11. ખોટા જવાબ માટે નેગેટિવ ગુણાંકન પ્રથા નથી.
12. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

SANSKRIT

PAPER-II

सूचना : अस्मिन् प्रश्नपत्रे पञ्चाशत् संख्याकाः बहुविकल्पाः प्रश्नाः सन्ति । प्रत्येकस्य प्रश्नस्य कृते अङ्कद्वयं निर्धारितम् । सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

---

1. 'शिपिविष्टः' पदेन कः अभिधीयते ?

(A) प्रजापतिः (B) अग्निः

(C) विष्णुः (D) रुद्रः

2. उषाः कस्य दुहिता ?

(A) सूर्यस्य (B) भूमेः

(C) अग्नेः (D) दिवः

3. नवधा कः वेदः निर्दिष्टः ?

(A) ऋग्वेदः (B) यजुर्वेदः

(C) सामवेदः (D) अथर्ववेदः

4. मनुमत्स्यकथा कस्मिन् ब्राह्मणग्रन्थे वर्तते ?

(A) ऐतरेयब्राह्मणे (B) शतपथब्राह्मणे

(C) जैमिनीयब्राह्मणे (D) गोपथब्राह्मणे

5. माध्यन्दिनशाखा कस्य वेदस्य ?

(A) ऋग्वेदस्य (B) कृष्णयजुर्वेदस्य

(C) शुक्लयजुर्वेदस्य (D) सामवेदस्य

6. 'विश्वामित्र-नदी-संवादः' ऋग्वेदस्य कस्मिन् मण्डले अस्ति ?

(A) तृतीये (B) चतुर्थे

(C) पञ्चमे (D) नवमे

7. केनोपनिषद् केन वेदेन सम्बद्धा ?

(A) अथर्ववेदेन (B) सामवेदेन

(C) यजुर्वेदेन (D) ऋग्वेदेन

8. 'देवशुनी' शब्देन का अभिधीयते ?

(A) परुष्णी (B) उर्वशी

(C) यमी (D) सरमा

9. ऋग्वेदस्य कालः ख्रि. पू. 3000 इति कः प्रतिपादितवान् ?

(A) याकोबीमहोदयः (B) मॅक्समूलरः

(C) ओल्डेनबर्गः (D) बालगंगाधरतिलकः

10. एतासु कृष्णयजुर्वेदस्य संहिता अस्ति –

(A) आश्वलायनसंहिता (B) वाजसनेयिसंहिता

(C) मैत्रायणीसंहिता (D) कौथुमसंहिता

11. वेदपुरुषस्य हस्तौ नाम .... वेदाङ्गम् ।

(A) शिक्षा (B) कल्पः

(C) व्याकरणम् (D) निरुक्तम्

12. शिक्षाग्रन्थस्य मुख्यः विषयः अस्ति –

(A) धर्मविचारः (B) यज्ञयागादिः

(C) उच्चारणविचारः (D) ज्ञानदानादिः

13. 'जगती'–छन्दसि कति अक्षराणि सन्ति ?

(A) 32 (B) 40

(C) 44 (D) 48

14. सांख्यकारिकायाः अपरं नाम अस्ति –

(A) सुवर्णसप्ततिः (B) शुकसप्ततिः

(C) पुरुषसप्ततिः (D) प्रधानसप्ततिः

15. सृष्टिक्रमे सांख्यैः कः न्यायः स्वीक्रियते ?

(A) स्थूणानिखननन्यायः (B) अन्धपङ्गुन्यायः

(C) अन्धगोलाङ्गूलन्यायः (D) कन्दबगोलकन्यायः

16. 'पुरुषबहुत्वं सिद्धम्' इति कस्य मतम् ?

(A) सदानन्दस्य (B) नृसिंहसरस्वतेः

(C) ईश्वरकृष्णस्य (D) केशवमिश्रस्य

17. वस्तुन्यवस्त्वारोपः कथ्यते –

(A) अज्ञानम् (B) अध्यारोपः

(C) अपवादः (D) अनुबन्धः

18. पटनिर्माणे तन्तुसंयोगः किंविधं कारणम् ?

(A) निमित्तकारणम्
(B) समवायिकारणम्
(C) विशिष्टकारणम्
(D) असमवायिकारणम्

19. न्यायमते सन्निकर्षजं ज्ञानं कतिविधम् ?

(A) चतुर्विधम्
(B) पञ्चविधम्
(C) षड्विधम्
(D) सप्तविधम्

20. न्यायदर्शनेन स्वीकृतः प्रमुखसिद्धान्तः कः ?

(A) सत्कार्यवादः
(B) असत्कार्यवादः
(C) देहात्मवादः
(D) विवर्तवादः

21. साधनचतुष्टयसम्पन्नः कः ?

(A) अधिकारी
(B) पुरुषः
(C) ईश्वरः
(D) अहङ्कारः

22. अखिलबन्धरहितः ब्रह्मनिष्ठः कः ?

(A) अधिकारी
(B) जीवन्मुक्तः
(C) प्राज्ञः
(D) ईश्वरः

23. उत्क्षेपणापक्षेपणादिः कस्य भेदः गण्यते ?

(A) द्रव्यस्य
(B) गुणस्य
(C) कर्मणः
(D) पदार्थस्य

24. पञ्चीकरणात् अप्सु कति तन्मात्राणामुपलब्धिः ?

(A) तन्मात्रद्वयस्य (B) एकस्य, रसस्यैव

(C) चतुर्णाम् (D) त्रयाणाम्

25. 'अतत्त्वतोऽन्यथाप्रथा' इति कस्य लक्षणम् ?

(A) विकारस्य (B) विवर्तस्य

(C) परिणामस्य (D) पदार्थस्य

26. वृद्धिसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?

(A) वृद्धिरेचि (B) वृद्धिरादैच्

(C) मृजेर्वृद्धिः (D) अचोऽञ्णिति

27. सवर्णसंज्ञायां कयोः तुल्यता अपेक्ष्यते ?

(A) स्थान-आभ्यन्तरप्रयत्नयोः (B) स्थान-बाह्यप्रयत्नयोः

(C) आभ्यन्तरप्रयत्न-बाह्यप्रयत्नयोः (D) ययोः कयोः द्वयोः स्थानयोः

28. 'पादेन खञ्जः' इत्यत्र तृतीया केन सूत्रेण ?

(A) अपवर्गे तृतीया (B) सहयुक्तेऽप्रधाने

(C) येनाङ्गविकारः (D) तृतीया तत्कृतार्थेन गुणवचनेन

29. 'राजन्' इत्यस्मिन्पदे 'अन्' किं संज्ञम् ?

(A) निष्ठा (B) गुणः

(C) संयोगः (D) टि

30. एतेषु कारकं नास्ति –

(A) कर्ता (B) कर्म

(C) अपादानम् (D) सम्बन्धः

31. 'गोपी'पदे कः स्त्रीप्रत्ययः ?

(A) ति (B) ङीप्

(C) ङीष् (D) ङीन्

32. 'तत्पुरुषः' इति किंविधं सूत्रम् ?

(A) विधिसूत्रम् (B) अधिकारसूत्रम्

(C) परिभाषासूत्रम् (D) नियमसूत्रम्

33. अनुनासिकस्योच्चारणे कयोः साहचर्यम् ?

(A) नासिकामुखयोः (B) नासिकामूर्द्धनोः

(C) नासिकाश्रोत्रयोः (D) नासिकाकण्ठयोः

34. उकारस्य उच्चारणस्थानं किम् ?

(A) दन्तः (B) ओष्ठः

(C) कण्ठः (D) तालुः

35. संस्कृतभाषायां घ् ध् भ् वर्णाः जर्मनिकभाषायां ग् द् ब् रूपेण प्राप्यन्ते इति कस्य मतम् ?

(A) ग्रासमैनमहोदयस्य (B) वर्नरमहोदयस्य

(C) ग्रिममहोदयस्य (D) श्मिटमहोदयस्य

36. संवृत-नाद-घोषवर्णाः केन प्रत्याहारेण उच्यन्ते ?

(A) हश्
(B) खर्
(C) शल्
(D) यण्

37. 'ए'कारः कीदृशः स्वरः ?

(A) संवृतः
(B) अर्धसंवृतः
(C) विवृतः
(D) अर्धविवृतः

38. भारतीय-आर्यभाषाणां कति अवस्थाः ?

(A) सप्त
(B) पञ्च
(C) चतस्रः
(D) तिस्रः

39. पक्षिभिः पालिता नायिका का ?

(A) शकुन्तला
(B) उर्वशी
(C) मालविका
(D) रत्नावली

40. गर्भाङ्कस्य योजना केन नाटककारेण कृता ?

(A) भासेन
(B) कालिदासेन
(C) भवभूतिना
(D) विशाखदत्तेन

41. 'अपेयेषु तडागेषु बहुतरमुदकं भवति' वचनमिदं कस्मिन्नाटके दृश्यते ?

(A) मुद्राराक्षसे (B) मृच्छकटिके

(C) वेणीसंहारे (D) उत्तररामचरिते

42. 'सौगन्धिकाहरणम्' कस्य रूपकस्योदाहरणम् ?

(A) नाटकस्य (B) ईहामृगस्य

(C) समवकारस्य (D) व्यायोगस्य

43. 'डिम'नाम्नि रूपके अङ्गी रसः कः ?

(A) वीरः (B) हास्यः

(C) रौद्रः (D) शान्तः

44. एतेषु महाकाव्यं किम् ?

(A) नैषधीयचरितम् (B) दशकुमारचरितम्

(C) हर्षचरितम् (D) उत्तररामचरितम्

45. विश्वनाथेन कृतं काव्यलक्षणं किम् ?

(A) वक्रोक्तिः काव्यजीवितम् (B) वाक्यं रसात्मकं काव्यम्

(C) रमणीयार्थप्रतिपादकं काव्यम् (D) शब्दार्थौ सहितौ काव्यम्

46. नाटके अङ्गीरसः कः ?

(A) शृङ्गारः एव (B) वीरः एव

(C) शृङ्गारो वीर एव वा (D) हास्यः एव

47. दशकुमारचरिते मगधनरेशस्य पुत्रः कः ?

(A) मित्रगुप्तः (B) सत्यवर्मा

(C) जीमूतवाहनः (D) राजवाहनः

48. महाकाव्ये न्यूनातिन्यूनाः कति सर्गाः ?

(A) 28 (B) 35

(C) 12 (D) 8

49. हर्षचरितानुसारं बाणभट्टस्य गोत्रं किम् ?

(A) वात्स्यायनम् (B) गार्ग्यम्

(C) पाराशरम् (D) काश्यपम्

50. एतेषु अश्वघोषः कस्य काव्यस्य कर्ता ?

(A) दशकुमारचरितस्य (B) बुद्धचरितस्य

(C) किरातार्जुनीयस्य (D) विक्रमाङ्कदेवचरितस्य

ROUGH WORK

SEAL